

Ткаченко М.М.,

*доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри радіології та радіаційної медицини
Національного медичного університету імені О.О. Богомольця*

Морозова Н.Л.,

*кандидат медичних наук, доцент
Національного медичного університету імені О.О. Богомольця*

Черкасова Л.А.,

*кандидат медичних наук, доцент
Національного медичного університету імені О.О. Богомольця*

Романенко Г.О.,

*кандидат медичних наук, доцент
Національного медичного університету імені О.О. Богомольця*

Гороть І.В.,

*кандидат медичних наук, доцент
Національного медичного університету імені О.О. Богомольця*

ПОЗИТИВНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО ПІСЛЯДИПЛОМНОГО НАВЧАННЯ З РАДІОЛОГІЇ

В практичну діяльність сучасного лікаря входять передові високі технології, для ефективного використання яких необхідні нові знання і навички. За таких умов професійна компетентність майбутнього лікаря-радіолога стає основним чинником, що зумовлює зміст післядипломної освіти.

Для реалізації сучасних завдань фахової медичної освіти необхідне зміщення акцентів від зайвого запам'ятовування великої кількості фактів з клініки і використання діагностичних технологій до прискорення обробки інформації, зібраної про пацієнта, навчання ефективних методів пошуку і систематизації нових знань [1]. В умовах дистанційної освіти комп'ютерні технології істотно розширюють освітні можливості інтернів, дозволяють вибрати і реалізувати індивідуальну траєкторію у відкритому освітньому просторі, своєчасно і в повному обсязі отримувати новітню інформацію, яка

може бути відсутньою в друкованій літературі. Завдяки використанню інформаційних технологій радіологія сьогодні набуває абсолютно нових особливостей, оскільки більшість медичних досліджень не можуть обійтися без комп'ютера і спеціального програмного забезпечення до нього. В променевої терапії комп'ютерні технології застосовуються для топографічної підготовки за допомогою КТ/МРТ симуляторів і планування лікування на лінійних прискорювачах та сучасних апаратах контактної терапії. В зв'язку з цим доцільно використовувати інтернет як джерело професійної інформації з променевої діагностики, особливо з її високотехнологічних методів (спіральної комп'ютерної томографії, магнітно-резонансної томографії, позитронної емісійної томографії, ультразвукової діагностики) і променевої терапії. Використання інтернет-ресурсів сприяє формуванню фахівців, мобільних у споріднених видах діяльності, здатних творчо мислити, самостійно приймати рішення, володіти культурою ділових відносин і спілкування [2].

Завдяки використанню комп'ютерних технологій лікар-інтерн має можливість отримати набагато більше навчального матеріалу, ніж у процесі спілкування з викладачем, у нього формуються вміння працювати з джерелами інформації, приймати оптимальні рішення, розвиваються комунікативні здібності. Під час навчання стиль спілкування з комп'ютером можна пристосувати до індивідуальних особливостей майбутнього фахівця. Комп'ютерні технології важливі не тільки на етапах вивчення і закріплення матеріалу, а й на етапах контролю знань [3]. З цією метою використовується комп'ютерний тестовий контроль, а застосування елементів дистанційного навчання дає змогу інтерну самостійно контролювати свій рівень знань [4]. Програмований контроль підвищує об'єктивність оцінювання, різко зростає оперативність отримання його результатів в порівнянні з іншими методами (усним і письмовим опитуванням). Комп'ютеризація навчальних матеріалів дозволяє постійно і в короткі терміни оновлювати інформацію. Робота з комп'ютером викликає в лікарів-інтернів підвищений інтерес і посилює мотивацію навчання. Позитивний вплив має діалоговий характер дистанційного навчання, за якого в здобувача фахової освіти підтримується стан

психологічного комфорту під час спілкування за допомогою комп'ютерних технологій. Для викладача також відкриваються широкі можливості: комп'ютер бере на себе функцію контролю знань, допомагає заощадити час на опитуванні, дає змогу на лекціях і практичних заняттях використовувати високоінформативні діагностичні зображення в цифровому форматі. Сучасній променевій терапії також не можливо обійтися без комп'ютерних технологій, для планування лікування на лінійний прискорювачах чи сучасних апаратах контрактної терапії використовуються комп'ютерні програми для топометричної підготовки і планування лікувального плану за допомогою КТ/МРТ симуляторів. Таким чином, застосування комп'ютерних інформаційних технологій у навчальному процесі дозволяє не тільки розширити творчі можливості майбутніх лікарів в освоєнні нової спеціальності, а й підвищити кваліфікацію самого викладача.

Таким чином, використання комп'ютерних технологій дозволяє покращити якість дистанційної освіти в інтернатурі з радіології шляхом:

- забезпечення гнучкості навчального процесу за допомогою варіативності;

- перетворення змісту, методів і форм навчання, організації навчальних занять, поєднанню різноманітних методик для забезпечення диференційованого підходу (різних рівнів складності та об'єму завдань, темпів їх виконання);

- активізації навчально-пізнавальної діяльності інтернів завдяки моделюванню якісно нового типу візуалізації навчального матеріалу не лише реальних, а й віртуальних пацієнтів;

- посилення мотивації і пізнавального інтересу лікарів-інтернів у навчанні за допомогою інноваційних методів, індивідуалізації навчання;

- мобільності на основі реалізації технічних можливостей комп'ютера;

- здійснення педагогічної корекції і безперервного зворотного спілкування та зв'язку;

- якісних змін навчальної діяльності в цілому та форм контролю (тестовий контроль із діагностикою, зворотнім зв'язком та оцінюванням етапів).

Досвід післядипломного викладання радіології в умовах дистанційного навчання свідчить, що впровадження інформаційних технологій підвищує мотивацію інтернів до обраного фаху і сприяє формуванню професійного мислення та творчого підходу в практичній діяльності, дає можливість переходу до нової стратегії підготовки сучасного лікаря на основі знань і перспективних технологій

Список джерел та літератури

1. Лисенко О.Є. Післядипломна освіта лікарів: характеристика базових понять. Неперервна професійна освіта. 2016. №3–4. С. 23–28.
2. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчальний посібник. К.: ВД «Екмо», 2011. 324 с.
3. Методи об'єктивного контролю знань на післядипломному етапі навчання лікарів, їх проблеми та переваги / [В.М. Ждан, І.М. Скрипник, Є.О. Воробйов, Г.М. Давиденко]. Проблеми інтеграції української медичної освіти у світовий освітній простір: матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. – Тернопіль, 2009. С. 265–267.
4. Ткаченко М.М., Кондрацький М.М., Морозова Н.Л. Принципи та етапи навчання в інтернатурі з радіології. Радіологічний вісник. 2015. № 1-2. С. 54-55.

